

Определение

№ 386

гр. София, 31.01.2018 г.

СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД, ТО, 13 състав, в закрито заседание на 30.01. две хиляди и осемнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНЕЛИЯ ЦАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: А. Х.

Х. Л.

като разгледа докладваното от съдия Ц. ч.гр.д. № 6597 по описа за 2017 год. и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.381, ал.4 ГПК.

Образувано е по частна жалба на Неформална група „Ч. в.“ срещу определение от 27.10.2017 год. на СГС, I ГО, 16 състав, постановено по гр.д. № 6614/17 год., с което не е допуснато разглеждането на предявените колективни искове по искова молба с вх. № 70647 от 29.05.2017 год., по която е образувано гр.д. № 6614/17 год. по описа на СГС, I ГО, 16 състав и е прекратил производството по делото като недопустимо.

САС, ТО, 13 състав, след като разгледа частната жалба, при извършената служебна проверка относно допустимостта ѝ, приема следното:

Частната жалба е подадена в срока по чл.275 от ГПК, от лица с правен интерес и е процесуално допустима.

Разгледана по същество частната жалба е ОСНОВАТЕЛНА.

Производство е по реда на чл.379, ал.1 ГПК.

Образувано е по подадена от неформална група „Ч. в.“, състоящата се от Сдружение „За Земята - Достъп до правосъдие“, Фондация „Спаси България“, Сдружение „Асоциация Диабет тип 2“, Сдружение „Център за независим живот“, Х. И. Х., Д. Г. Г. и И. Г. В., чрез адвокат Д. Г., адв. Х. Х. и адв. И. В., срещу Столична община, в която се излага, че в периода 2015 год. до момента на депозиране на исковата молба, Столична община е допринесла съществено за наднормени нива на фини прахови частици 10 и фини прахови частици 2.5 на територията на Столична община, както и за достигане на критични стойности на превишаване на нормите в определените дни, с което е увредила колективния интерес на жителите на [населено място]. Иска се съдът да установи противоправното виновно бездействие на Столична община за периода 01.01.2015год. до преустановяване на нарушението, от което определяем кръг лица- живущи, работещи и учащи в С., евентуално са претърпели увреждания; да осъди ответника да преустанови противоправното нарушаване на интереса на колектива по това дело; да осъди ответника да предприеме подходящи мерки за поправяне на последиците от неизпълнението на задълженията си.

С разпореждане от 16.06.2017год., Софийски градски съд е оставил исковата молба без движение като е дал възможност на ищците в 7- дневен срок от съобщението за представят доказателства за възможността да защитят увредения интерес, съобразно изричната норма на чл.380, ал.3 ГПК.

На 26.06.2017год. по делото е постъпила доп. молба от ищците, с която заявяват, че исканите доказателства са представени с исковата молба, като в случай че съдът ги счита за недостатъчни или нередовни / липсващи, молят да им даде конкретни указания какво точно да представят.

С разпореждане от 14.07.2017год. съдът е насрочил делото в открито съдебно заседание.

С обжалваното определение, Софийски градски съд е отменил разпореждането, с което е допуснато до разглеждане делото на основание чл.381, ал.2 ГПК и е насрочено в открито съдебно заседание. Приел е че съгласно разпоредбата на чл. 380, ал.3 ГПК, към исковата молба се представят доказателства за възможностите на ищеца сериозно и добросъвестно да защити увредения интерес, както и да понесе тежестите, свързани с водене на делото, включително разноските, която преценка по чл.380, ал.3 ГПК е предпоставка за допускане на разглеждане на иска, с който съдът е сезиран, като е необходима и служебна проверка за възможностите на инициаторите на производството да защитят увредения интерес, понасяйки тежестите, свързани с водене на делото, включително разноските. Изложил е че след запознаване с представените към исковата молба доказателства по чл.380, ал. 3 ГПК намира, че от тях не може да се установи, че ищците отговарят на условията в процесуалния закон, като специфична компетентност и лица, притежаващи необходимите знания и квалификация в областта на защита на околната среда, екологичното право и/или химични изследвания или изследвания във връзка с замърсяването на въздуха, респ. с професионален опит в тази област, тъй като представените учредителни актове, справки и автобиографии, извадки от интернет сайтове и др. обосновават знания и опит в други области (лечение и профилактика на диабет, подпомагане на хора с увреждания, опит в областта на трудовото право, международното право, защита на гражданските права и в областта на достъпа до правосъдие), но не и с оглед специфичния предмет на настоящите колективни искове. Не били представени доказателства и че ищците са водили дела, респ. са встъпили като страна в производства по колективни искове, или дела във връзка с екологичното право, защита на околната среда или замърсяването на въздуха. Отделно от това, при проверка на финансовите възможности за понасяне на тежестите не се установявало, че финансовото състояние на ищците позволява защита на колективния интерес, включително понасяне на разноски за депозити за вещи лица от различни специалности, както и разноски за разгласяването с оглед специфичния характер на настоящите колективни искове. Не се установява от баланса на Сдружение „Независим живот“ наличие на свободни средства, а в посочената сума от 5 хил. лв. като приход на Фондация „Спаси България“ била недостатъчна, тъй като самите юридически лица с нестопанска цел имат разходи за офиси, трудови възнаграждения и др., във

връзка с осъществяване на дейността им. С оглед на изложеното е приел, че ищците нямат доказан опит, знания и финансов ресурс, с които да могат сериозно и добросъвестно да защитят увредения интерес, с оглед специфичния предмет на делото, както и да понесат тежестите, свързани с водене на делото, поради което и делото не следвало да бъде допускано до разглеждане, а следвало да бъде прекратено.

Обжалваното определение е неправилно.

Нормата на чл.380, ал.3 ГПК задължава ищецът към исковата молба да представи доказателства за възможностите си сериозно и добросъвестно да защити увредения интерес, както и да понесе тежестите, свързани с водене на делото, включително разноските, като съдът служебно проверява налице ли са тези изисквания- чл.381, ал.1 ГПК.

С разпореждане от 16.06.2017год. съдът е дал указания на ищците за представяне на доказателства за възможността си да защитят увредения интерес съобразно нормата на чл.380, ал. 3 ГПК, като по този начин дадени указанията водят до извод за констатирана от съда липса на представени с исковата молба доказателства за възможностите на ищците да защитят увредения интерес, по които начин тези указания са възприети и от подалите исковата молба лица, които с доп. молба от 26.06.2017 год. са заявили, че такива доказателства са представени с исковата молба, с искане, ако съдът прецени, че тези доказателства са недостатъчни, нередовни или липсващи да им даде конкретни указания за доказателствата, чието представяне се иска.

С разпореждане от 14.07.2017год. делото е насрочено в открито съдебно заседание, с което си действие съдът на практика е приел, че дадените с разпореждането от 16.06.17год. указания са изпълнени, като предявилите исковата молба лица са доказали възможностите си сериозно и добросъвестно да защитят увредения интерес, както и да понесат тежестите, свързани с водене на делото, вкл. разноските.

Ако въпреки вече извършената служебна проверка по смисъла на чл.381, ал.1 ГПК и насрочването на делото в открито съдебно заседание, съдът по-късно /какъвто е настоящият случай/ приеме, че представените по делото доказателства не установяват в достатъчна степен възможностите на лицата, предявили иска, сериозно и добросъвестно да защитят увредения интерес и да понесат тежестите, свързани с воденето на делото, включително и разноските, то той следва да даде конкретни и ясни указания за представяне на допълнителни доказателства по смисъла на чл.380, ал.3 ГПК, липсата на които по негова последваща преценка е довело до промяна на вече изразеното становище за допустимост на разглеждането, след изпълнението, респ. неизпълнението на които указания да се произнесе по допустимостта на разглеждане на делото, а не направо да отменя разпореждането за допускане разглеждането на делото в открито съдебно заседание и да не допуска разглеждането му.

В случая обжалваното определение е постановено при липсата на дадени преди това конкретни, точни и ясни указания за представяне на доказателства, с което

съдът е допуснал съществено процесуално нарушение, поради което и като неправилно следва да бъде отменено и делото бъде върнато на Софийски градски съд за продължаване на съдопроизводствените действия съгласно дадените по-горе указания.

Следва да се отбележи и че относно възможността на предявилите иска лица да понесат тежестите, свързани с водене на делото, включително разноските, в практиката си ВКС приема, че случая се има предвид не финансова обезпеченост изобщо в смисъл на възможност да се поемат тежестите на едно съдебно производство по предявен колективен иск, както е приел първоинстанционния съд, а финансова независимост от определена категория субекти, за да се гарантира независимост и обективност в действията на групата от лица или организацията за защита на колективния интерес- определение № 585 от 18.09.2013 г. на ВКС по ч.т.д. № 908/12 г., II т.о.

При даването на указания съдът следва да има предвид и че счетоводния баланс е инструмент за получаване на счетоводна информация, която организирана информация е с обективно равенство- сумата на актива винаги е равна на сумата на пасива.

Водим от изложеното, САС, ТО, 13 състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯ определение от 27.10.2017 год. на СГС, I ГО, 16 състав, постановено по гр.д. № 6614/17 год., с което не е допуснато разглеждането на предявените колективни иски по искова молба с вх. № 70647 от 29.05.2017 год., по която е образувано гр.д. № 6614/17 год. по описа на СГС, I ГО, 16 състав и производството по делото е прекратено като недопустимо.

ВРЪЩА делото на СГС, I ГО, 16 състав за продължаване на съдопроизводствените действия, съгласно дадените по-горе указания.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: